05/11/2019

Στο φως νέα ευρήματα από τη μυκηναϊκή ακρόπολη της Βοιωτίας

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Νέα σημαντικά αρχιτεκτονικά κατάλοιπα και κινητά ευρήματα που χρονολογούνται στην περίοδο ακμής του μυκηναϊκού πολιτισμού (περ. 1250 π.Χ.), έφεραν στο φως οι ανασκαφές στην ακρόπολη του Γλα, στη Βοιωτία, από την εν Αθήναις Αρχαιολογική Εταιρεία, στο πλαίσιο πενταετούς αρχαιολογικού προγράμματος επιφανειακής, γεωφυσικής και ανασκαφικής έρευνας (2018-2022).

Η μυκηναϊκή εγκατάσταση στον Γλα ιδρύθηκε κατά τον 13ο αιώνα π.Χ., συγχρόνως με τα έργα αποστράγγισης της λίμνης Κωπαΐδας, τα οποία συνιστούν ένα από τα πιο εντυπωσιακά και μεγαλόπνοα τεχνικά έργα της ελληνικής προϊστορίας.

Είναι η μεγαλύτερη μυκηναϊκή ακρόπολη – επταπλάσια σε έκταση από τις Μυκήνες- οχυρό και οικονομοτεχνικό κέντρο λειτουργίας των αποστραγγιστικών έργων, καθώς και ως σταθμός συγκέντρωσης και επεξεργασίας της αγροτικής παραγωγής της περιοχής.

Ωστόσο, όπως διευκρινίζεται σε ανακοίνωση του υπ. Πολιτισμού, «τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Γλα δεν παραπέμπουν σε μια ανακτορική θέση με πολυδύναμα τμήματα και πολλαπλά αρχεία γραμμικής γραφής ή μια μυκηναϊκή ακρόπολη με την τυπική έννοια του όρου. Η επισήμανση αυτή, καθώς και η φαινομενική κατάληψη με οικοδομικά κατάλοιπα μόνο του 30% της ακρόπολης αναλογικά με την γιγαντιαία της έκταση (200 στρ.), δημιουργούσαν ποικίλους προβληματισμούς για τον χαρακτήρα και τον ρόλο που διαδραμάτιζε στο πολιτικό περιβάλλον της ανακτορικής βόρειας Βοιωτίας και κυρίως τη σχέση της με τη Θήβα και τον Ορχομενό. Οι προβληματισμοί αυτοί αποτέλεσαν το έναυσμα για την επανέναρξη των ανασκαφών στην ακρόπολη του Γλα το 2018, μετά από παύση μιας εικοσαετίας».

Ως προς τα αποτελέσματα της διετίας 2018-2019, που «υπήρξαν ιδιαίτερα ενθαρρυντικά», το ΥΠΠΟΑ, μεταξύ άλλων, αναφέρει: «Στο βορειοδυτικό, νοτιοδυτικό και νότιο τμήμα της ακρόπολης ήρθαν στο φως πέντε νέα οικοδομικά συγκροτήματα (που συμβατικά ονομάστηκαν “Μ”, “Ν”, “Ο”, “Ρ” και “Q”), μεμονωμένα ή σε συστάδες, μεγάλων διαστάσεων, που χαρακτηρίζονται από συμμετρία και αξονική διάταξη και συμπληρώνουν σημαντικά την κάτοψη της ακρόπολης.

Στα ευρήματα από τους χώρους αυτούς περιλαμβάνονται, εκτός από αγγεία αντιπροσωπευτικά της μυκηναϊκής περιόδου (ψευδόστομοι αμφορείς, σκύφοι, υδρίες, κύλικες, ασκοί, πρόχοι, μαγειρικά σκεύη κά), θραύσματα τοιχογραφιών, μολύβδινα αγγεία και τμήματα από ανθρωπόμορφα μυκηναϊκά ειδώλια, καταδεικνύοντας την ύπαρξη της γνώριμης, κοινής πολιτιστικής και καλλιτεχνικής παράδοσης των χρόνων της ευρύτατης μυκηναϊκής εξάπλωσης».

Από τα φετινά κινητά ευρήματα, «ξεχωρίζουν φύλλα και κομμάτια μολύβδου μεγάλων διαστάσεων και μυκηναϊκά αγγεία με γραπτή διακόσμηση που συμβαδίζουν με τα ευρήματα των παλαιότερων ανασκαφών στην ακρόπολη, ενώ ιδιαίτερο εύρημα αποτέλεσε ακέραιος διπλός πέλεκυς από χαλκό, πιθανότατα πολύτιμη απόκρυψη, ίσως στην περίοδο κρίσης των τελευταίων χρόνων, πριν από την πτώση των μυκηναϊκών ανακτόρων», συμπληρώνει η ανακοίνωση του ΥΠΠΟΑ.

Σε αντίθεση με τις άλλες μεγάλες μυκηναϊκές ακροπόλεις, οι οποίες εμφανίζουν επανειλημμένες ανακατασκευές, ο Γλας αποπνέει έναν αισθητά ξεκάθαρο και σπάνια ενιαίο αρχιτεκτονικό σχεδιασμό. Σύμφωνα με αυτόν, η οχύρωση και τα κτήρια της ακρόπολης κατασκευάστηκαν σε ενιαίο οικοδομικό πρόγραμμα και ανήκουν, με μικρές αποκλίσεις, σε κοινό χρονολογικό ορίζοντα, εντός και μάλλον προς τα μέσα του 13ου αι. π.Χ. Για άγνωστους ακόμη λόγους, όλα τα νέα (και τα παλαιότερα ανεσκαμμένα) κτήρια εγκαταλείφθηκαν συγχρόνως κατά το τέλος του

13ου αι. π.Χ και οι κάτοικοι φεύγοντας, φαίνεται πως πήραν μαζί τους το μεγαλύτερο μέρος του υλικού πολιτισμού τους, ακολουθώντας την μοίρα των άλλων μυκηναϊκών ανακτορικών μονάδων», καταλήγει η ανακοίνωση του Υπ. Πολιτισμού.